

IV Кангрэс дэмакратычных сіл Беларусі

Дакументы, прынятыя кангрэсам 2-га ліпеня 2000 г. (у скарачэнні)

Заява Кангрэса “Аб палітычнай сітуацыі”

Дваццаць першае стагоддзе беларускае грамадства сустракае ў стане глыбокага сістэмнага крызісу. Створаная кіруючым рэжымам сацыяльна-эканамічная мадэль паставіла грамадства на мяжу нацыяльнай катастрофы. Беларусь выпала з агульнаеўрапейскіх дэмакратычных працэсаў, аказалася чорнай дыр-кай на мапе Еўропы.

Эканамічная палітыка рэжыма вядзе да разбурэння прадукцыйных сіл грамадства, сістэмы сацыяльнай абароны насельніцтва, большая частка якога ўжо за межамі жабрацтва. Краіна жыве за кошт наступных пакаленняў. Нацыянальнае багацце бескантрольна разбазараваецца праз пазабюджэтныя прэзідэнцкія фонды, Упраўленне справамі прэзідэнта, падзасонныя камерцыйныя структуры. Беларусь усё больш пераўтвараецца ў мафіёзную дзяржаву.

Ва ўсім аймагу адмаўлення каштоўнасцяў еўрапейскай дэмакратыі, нормаў міжнароднага права пацягнулі за сабой знешнепалітычную ізаляцыю краіны.

Дзейнасць Лукашэнкі з’яўляецца сур’ёзнай пагрозай беларускай дзяржаўнасці. Такая святая для кожнага народа каштоўнасць, як дзяржаўны суверэнітэт, стала разменнай манетай у яго бруднай палітычнай гульні. Кангрэс заяўляе, што дамова аб стварэнні “саюзнай дзяржавы” прырэчыць канстытуцыі і не мае юрыдычнай сілы, паколькі падпісаная нелегітымным прэзідэнтам і ратыфікаваная нелегітымным парламентам.

Канстытуцыйна-палітычны крызіс, які паўстаў у 1996 г., перайшоў у крытычную стадыю пасля 21 ліпеня 1999 г., калі закончыўся законны тэрмін прэзідэнцкіх паўнамоцтваў Лукашэнкі. Дыктатура пазбаўляе наша грамадства магчымасці спраўданага волевыяўлення. Дзесяцімільёны народа стаў закладнікам капрызаў і злой волі аўтарытарнага правіцеля з ягонымі вельмі прымітыўнымі ўяўленнямі аб грамадстве і дзяржаве.

Дзяржаўная ўлада ў Беларусі парушае правы і свабоды грамадзян. Больш за 2 тысячы чалавек прайшлі праз цалкам залежны ад улады адміністрацыйны і крымінальны суды. Бязвінна пакутуюць у турме дэпутаты Андрэй Клімаў і Уладзімір Кудзінаў, несправядлівыя прысуды вынесены Міхалу Чыгры, Мікалаю Статкевічу, Валерыю Шчукіну. Ад палітычных рэпрэсій рэжым перайшоў да палітычнага тэрору: бясследна зніклі Юрый Захаранка, Віктар Ганчар, Анатоль Красоўскі.

Аднак нельга бясконца ашукваць народ. Расце супраціў рэжыму. Адбыўся пералом грамадскіх настрояў. Апазіцыя змагла дасягнуць кансалідацыі і перайсці ў палітычны наступ.

Кангрэс заяўляе, што адзіства ўсіх дэмакратычных сіл — вялікі грамадскі набытак, найважнейшая ўмова перамогі над дыктатурай. Аб’яднаем намаганні ў імя ўратавання нашага агульнага дома — Беларусі!

Жыве незалежная, дэмакратычная Беларусь!

Рэзалюцыя Кангрэса “Пра адносіны да выбараў”

Кангрэс дэмакратычных сіл зыходзячы з таго, што:

1) свабодныя выбары з’яўляюцца адзіным мірным шляхам да пераадолення глыбокага канстытуцыйнага і эканамічнага крызіса і дэмакратызацыі беларускага грамадства;

2) дэмакратычна абраны парламент павінен быць адзіным заканадаўчым органам улады Рэспублікі Беларусь, адзначае, што:

грамадзяне Беларусі з восені 1996 года пазбаўлены магчымасці ўдзельнічаць у кіраванні сваёй краінай праз дэмакратычна абраны і паўнамоцны парламент; працягваюцца палітычныя рэпрэсіі супраць грамадзянаў нашае краіны, бясследна знікаюць вядомыя апазіцыйныя палітыкі, у грамадстве пануе страх, расце палітычная эміграцыя; адсутнічае рэальны доступ апазіцыйных партый да дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі;

прыняты выбарчы кодэкс не адпавядае міжнародным стандартам, не дазваляе забяспечыць прадстаўніцтва ў парламенце розных грамадскіх інтарэсаў, стварае ўмовы для фальсіфікацыі выбараў і не забяспечвае даверу да вынікаў галасавання.

У гэтай сітуацыі любыя выбары ператвараюцца ў фарс, удзел у якім для дэмакратычных сіл немагчымы.

Кангрэс дэмакратычных сіл патрабуе правядзення рэальных перамоў паміж уладай і апазіцыйнымі партыямі і выканання ўмоў для правядзення свабодных і справядлівых выбараў, што былі сфармуляваны ў Санкт-Пецярбургскай дэкларацыі Парламенцкай Асаблеі АБСЕ і Выніковым дакуменце Стамбульскага Саміту кіраўнікоў дзяржаў АБСЕ, а таксама ў Дакуменце Тэхнічнай канферэнцыі па сітуацыі ў Беларусі ад 7 красавіка 2000 г., а менавіта:

забеспечыць наданне парламенту рэальных паўнамоцтваў як адзінаму заканадаўчаму органу;

прывесці выбарчае заканадаўства ў адпаведнасць да еўрапейскіх стандартаў; забеспечыць рэальны доступ апазіцыйных партый да дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі;

спыніць палітычныя рэпрэсіі, забяспечыць свабоду мірных сходаў і свабоду слова.

Кангрэс заяўляе, што дэмакратычныя сілы прымуць рашэнне ўдзельнічаць у парламенцкіх выбарах толькі пасля выканання ўсіх вышэйзгаданых умоў. У адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь, гэтыя ўмовы павінны быць выкананы за чатыры месяцы да выбараў.

Кангрэс становаўча ацэньвае намаганні АБСЕ і іншых міжнародных арганізацый спрыяць правядзенню ў Беларусі свабодных і справядлівых выбараў і заклікае іх накіраваць на выбары міжнародных назіральнікаў толькі ў выпадку выканання ўладамі Беларусі ўсіх вышэйзгаданых умоў.

Кангрэс заклікае міжнародныя арганізацыі, парламенты і ўрады дэмакратычных краін заявіць, што ў выпадку невыканання гэтых умоў выбары ў Беларусі не могуць быць прызнаны легітымнымі і дэмакратычнымі.

Рэзалюцыя Кангрэса “Аб кансалідацыі дэмакратычных сіл”

Кангрэс дэмакратычных сіл заклікае мясцовыя структуры арганізацый-удзельнікаў Кангрэса да стварэння рэгіянальных Каардынацыйных Радаў дэмакратычных сіл у абласцях, гарадах і раёнах, дзе яны яшчэ існуюць, для эфектыўнай рэалізацыі сумесных палітычных рашэнняў Кангрэса дэмакратычных сіл.

Кангрэс дэмакратычных сіл даўрачае аб’юльненаму аргкамітэту падрыхтаваць першае пасяджэнне Каардынацыйнай Рады дэмакратычных сіл — галоўнага каардынацыйнага органа, які будзе дзейнічаць да наступнага пасяджэння Кангрэсу на аснове ухваленай Кангрэсам Пастановы аб КРДС.

Пастанова Кангрэса аб Каардынацыйнай Радзе дэмакратычных сіл (КРДС)

1. Каардынацыйная Рада дэмакратычных сіл складаецца з прадстаўнікоў наступных партый: АГП, БСДГ, БСДП, БНФ, Беларускай партыі працы, Беларускай Партыі жанчын “Надзея”, а таксама прадстаўнікоў Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, Асамблеі няўрадавых арганізацый, Кангрэса дэмакратычных прадсаюзаў, Грамадзянскай ініцыятывы “Хартыя-97”, прадстаўнікоў абласных і Мінскай гарадской Каардынацыйных Радаў дэмакратычных сіл. Пры гэтым адна арганізацыя мае адзін голас.

2. Для вырашэння тэрміновых праблем КРДС можа збірацца ў скарачэнным складзе без прадстаўнікоў рэгіянальных структур. Рашэнні па арганізацыі агульнарэспубліканскіх кампаній прымаюцца КРДС з удзелам прадстаўнікоў рэгіянальных Каардынацыйных Радаў.

3. Для вырашэння складаных праблем КРДС можа ініцыяваць сход Аргкамітэту.

4. Новыя арганізацыі могуць быць далучаны да працы КРДС рашэннем КРДС.

Пастанова Кангрэсу Аб Усебеларускім З’ездзе па незалежнасць

Канстатуючы рэальную пагрозу незалежнасці Беларусі,

Выказваючы абурэнне непрыхваванымі захадамі на задачу суверэнітэту нашай дзяржавы,

Імкнучыся да згуртавання ўсіх здаровых сіл грамадства,

Кангрэс дэмакратычных сіл пастаўляе:

Ухваліць ініцыятыву творчай інтэлігенцыі Беларусі па скліканні Усебеларускага З’езду за незалежнасць, першая сесія якога адбудзецца 29 ліпеня 2000 г.;

Заклікаць усе арганізацыі, прадстаўленыя на Кангрэсе дэмакратычных сіл, актыўна падключыцца да арганізацыйна-творчай падрыхтоўкі Усебеларускага З’езду за незалежнасць праз Аргкамітэт і Рабочую групу.

Літаратурны куток

Близилась осень 1990 года. Вовке Сиротину нужно было идти в школу, в 1-й класс. А его это не радовало, как большинство детей. Ему было неуютно в доме, не по себе. Он без отца. Отец уехал далеко. Мамка говорит — собакам сено косить. А он никак не мог взять в толк: зачем собакам сено, они ведь сено не едят. Да и собак у них дома нет... И мама какая-то невеселая с тех пор, как уехал папа. И дядя Витя уже два месяца к ним не заезжает. Как уехал папа, так он и перестал заезжать. А дядя Витя хороший такой... Всегда Вовке какую-нибудь сказку, бывало, расскажет, интересную историю... Коротенькую, но интересную. Папа же никогда такое не рассказывал. И почему дядя Витя перестал приезжать? Ну, нет папы, но ведь есть же он, Вовка и мама. К маме бы и приехал, рассуждал про себя Вовка. И однажды сказал маме:

— Мам, а мам. Чегой-то дядя Витя больше не приходит к нам? Ты с ним, как и с папой, разошлась? Он тоже собакам сено косит? Или он нас с тобой не любит?

Наташа оторопела от таких вопросов. Ей стало не по себе. Ей и самой хотелось видеть Виктора. Она чуть не расплакалась, не взяла себя в руки, улыбнулась сыну и сказала:

— Что ты, сынок, говоришь. Дядя Витя любит нас. Просто он очень занят. Ему теперь некогда.

— А когда папа был с нами, он что, не был тогда занят?

— Да, сынок. Тогда он был свободен. А нынешней весной дядя Вите

дали гектар земли и у него много работы на этой земле.

— Тогда давай мы к нему ездить будем и помогать.

Наташа рассмеялась.

И тут вдруг Вовка радостно закричал: — Мамочка, а дядя Витя идет к нам, посмотри! — и указал пальцем на окно. Наташа повернулась и увидела Виктора, который уже свернул с тротуара и подходил к крыльцу их дома.

Мать и сын, не сговариваясь, одновременно бросились навстречу гостю. Вовка первым подбежал к входной двери и открыл ее. Виктор Барановский

Колдовская любовь

(повесть)

(Продолжение. Начало в №№ 10—11, 13-14, 20-24 за 1999 г. и №№ 1, 6, 7 за 2000 год.)

поднимался по ступенькам крыльца. Вовка ринулся к гостю. Виктор схватил его под мышки, поднял, прижал к своей груди правой рукой, а левой ласково гладил по голове, которую Вовка прижал к плечу Дяди Вити.

— Ну, здравствуй, Вовка, давно мы не виделись, — ласково сказал Виктор.

Наташа стояла рядом и улыбалась. Она как-то сразу расцвела, ей было радостно и приятно.

— Прощу дорогого гостя в дом, — пригласила Наташа Виктора. Он так и вошел в прихожую с Вовкой на руках. Только здесь опустил его на пол и поздоровался с Наташей, крепко сжав ее руку в своей ладони. От этого у Наташи разлилось тепло по всему телу.

Как и в былые времена Виктор при-

нес с собой бутылку шампанского.

— Ты с дороги, Виктор, проголодался, небось? — сказала Наташа. — Я мигом что-нибудь соображу. И она засуетилась на кухне, а Виктора Вовка занимал в зале.

— Дядя Витя, а почему Вы так долго не приходили к нам? Мы с мамкой скучали по Вас...

У Виктора йкнуло сердце: Наташа скучала по нем? Наверное, говорила сыну об этом, раз тот так говорит?

— Ну, ты скучал, это понятно. Скажи любимиш. А мамка-то почему скучала? Это ты придумал, наверное? Я же

ей сказок не рассказывал...

— Так ей сказки и не нужны. Ей на Вас смотреть хочется. Что я, маленький, не вижу. Она ведь всегда да Вас смотрела больше, чем на папу, когда вы с ним разговаривали. Привыкла к Вам. А привычка, знаете, большое дело. Это я по себе знаю...

У Виктора захватило дух, защемило сердце: значит, Наташа все же в душе всегда помнила его, хоть и жила с другом.

— Ты прав, Вовка, — сказал он. — Но у меня забот полон рот. Я огород завел, кур, уток, гусей. Хочу еще и поросенка купить. Сало свое растить. Я ведь не в Тихомске живу, в деревне. У нас в магазине, как здесь, не купишь всего, что нужно, каждый раз за про-

виантом сюда не наездись. Вот и нужно хозяйством заниматься. А хозяйство много времени отнимает.

— А дадите мы с мамой к Вам на выходные приезжать станем и помогать? Я буду куркам и уткам зернатики сыпать...

Виктору было смешно и радостно одновременно от этого детского лепета.

— Спасибо, Вовка за предложение помощи. А что тебе мамка на этот счет скажет? Ей ведь в выходные и дома хлопот не занимать.

За обедом Виктор с Наташей вспоминали школьные годы. Наконец Виктор спросил:

— Он тебе пишет?

— Прислал только одно письмо. Работает в Доме Культуры Комвольного комбината в Минске. Работу и прописку ему помогли получить друзья по институту. Присылал еще перевод на 300 рублей. Я не приняла. Почта отправила деньги ему обратно.

— Это твоё дело, — сказал на то Виктор, — но Вадим поступил тут поджентельменски.

Взглянув на часы, Виктор заторопился:

— О-ё-ёй! Я же опаздываю... У нас в 15 часов совещание, а в 18.30 даем концерт на маслозаводе. Ночую в гостинице. Завтра утром забегу на полчасика перед отъездом домой, если не возражаете.

— Дядя Витя, а вы лучше к нам приходите ночевать. У нас места хватает! — предложил Вовка.

Василий ДОЛГОЛЕВ

— И правда, Виктор, зачем тебе гостиница? — сказала Наташа с грустью и мольбой в голосе. — Приходи всегда, когда нужно, в любое время. Мы всегда будем рады. Правда, Вовка? — обратилась она к сыну. — Правда, мамочка! Приходи дядя Витя!

— Уговорили! — с радостной улыбкой произнес Виктор и, не прощаясь, ушел, пригласив Наташу с Вовкой на концерт.

Вечером из клуба маслозавода возвращались, ведя за руки Вовку: Виктор — за левую, Наташа — за правую.

(Продолжение следует.)

Григорий ЛАЗУРКИН

Зарифмованные фразы

Пусть он себе чихает

— Я любимым дорожу
И носки ему свяжу.
Для того стараться буду,
Чтоб чихал он на простуду!

Идеальный идеотизм

Идеотизм, заметить смею, —
Подать идею прохиндею.

Медовый полумесяц

Молодые — сразу оба —
Поклялись в любви до гроба.
Но прохитид две недели
Совершенно охладели.

Все само

Вот едет автосамосвал,
А в нем водитель-самохвал.

ВОСКРЕСЕНЬЕ.
23 июля

51

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Мультсернал.
9.30 Здоровье.
10.00, 15.00 Новости.
9.10 «Бал сказок». Худ. фильм.
10.15 Мультклуб.
10.45 «Сегодня с вами...»
11.10 Творектив.
11.10 «Все нормально, мама!»
12.45 «Премьер-парад»
12.25 Массово поле
12.25 «На волне взаимопонимания»
13.30 «На гребне волны»
14.15 МСН.
14.30 Сельчане.
15.10 Хоккей на траве. Чемпионат Европы.
15.30 Белорусский дом.
16.00 Детские песни.
16.30 Теленавигатор.
16.50 Банка комиксов.
17.15 Комедия «Бум».
19.00 «Судьба человека».
19.30 Стадион.
20.00 Резонанс.
20.55 Ток-шоу «Караμβоль».
21.30 Худ. фильм. «Теленоситость»
23.40 Акция.
0.10 Авто-парк

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Армейский магазин.
7.40 «Дисней-клуб»: «Аладдин»
8.10 Утренняя звезда.

- 9.10 «Непутевые заметки».
- 9.30 Погода все дома.
- 10.05 «Альф».
- 10.35 Здоровье.
- 11.05 «Вертикаль». Худ. фильм.
- 13.00 Клуб путешественников.
- 13.45 История одного шедевра. Русский музей.
- 14.10 «Горец».
- 15.05 Возмозно все!
- 15.20 «Дисней-клуб»: «101 далматинец».
- 15.50 «Дисней-клуб»: «Новые приключения Винни-Пуха».
- 16.15 «Чтобы помнили...»
- 17.15 Смехопанорама.
- 17.45 «Ералаш».
- 17.55 Комедия «Перекресток».

20.00 Время.
21.00 Боевик «В осаде».
22.50 Фильм о футболе.
23.35 Век кино. «Признание комиссара полиции прокурору республики».

РОССИЯ

7.00 Фестиваль солдатской песни «Виктория».
8.20 Устами младенца.
8.50 Доброе утро, страна.
9.25 Прогноз погоды.
9.30 «Аншлаг» и К°.
10.30 «Городок».
11.00 Бюджетное

11.40 Мультфильмы.
12.00 Вести.
12.25 Детектив «Лекарство
против страха».
14.10 Диалоги о животных.
15.05 Док. фильм.
16.00 Пресс-клуб.
17.00 «Международная pano-
рама».
19.30 Комедия «Аферисты».
19.50 Вести.
19.45 Комедия «Дети поне-
дельника».
21.35 Боевик «Схватка».

НТВ
7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Соро-
д-на.
7.15 Худ. фильм. «Голубое де-
рево».
8.10 «Неприкасаемые».
9.20 Путешествия натуралис-
та.
10.00 Прессфасия — репортер.
10.20 «Полудня».
11.30 Служба новостей.
12.00 Детектив «Возвращение

резидента».
14.35 Фитиль.
15.25 Большие родители.
16.00 Независимое расследование.
16.55 «Она написала убийство».
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 Премьера НТВ. «Неприкасаемые».
20.50 «Итого».
21.10 Наше кино. «Царская охота». 1-я и 2-я серии.

КУЛЬТУРА
9.05 «Аистенок».
9.30 «Детство Бемби». Худ
фильм.
10.50 «Мой цирк».
11.15 «Экспедиция «Чиж».
11.45 «Консилиум».

12.10 Док. фильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Райская птичка». Худ.
фильм.
«МОГЛЕВ-1»
15.00 «Скарби. 3 историй вё-
сак». Вёска Горы, Горацк
равн.
15.20 Сборник мультфильмов.
16.00 «Садко». Фильм-детим
17.25 Стинное шоу «Фасон»
18.00 «Эко-Пойнт». Сернал.
18.45 Телемагазин.
19.00 «Привет от Чарли-тру-
бача». Комедия.
20.45 Детско-юдскет.
20.25 «Однэдык вчэрэм».
21.10 «Падение». Боевик.
22.40 «Встреча с...». Группэ
«Сплин».

Яўген ЛУГІН.

старшыня Сялянскай Партыі Беларусі

"Хай паўзе адзін!"

(Адно з самых эмацыйных выступленняў на IV Кангрэсе дэмакратычных сіл Беларусі)

Сёння мы вызначымся ў адносінах да будучых выбараў. Але спачатку трэба разабрацца: з якой уладай мы маем справу? У дэмакратычнай прэсе гучаць эпітэты: аўтарытарызм, таталітарызм, дыктатура і іншыя. Сялянская партыя не згодна з такім павярхоўным поглядам. Мы лічым, што сутнасць цяперашняй улады адна: гэта каланіяльная адміністрацыя чужой дзяржавы. (Апладысменты.) А каланіяльная адміністрацыя ажыццяўляе сваю ўладу ў розных формах, у тым ліку і ў форме аўтарытарызма, таталітарызма, мяккай і жорсткай дыктатуры, авантурызма і нават па законах мафіі — у залежнасці ад сітуацыі. Галоўная задача каланіяльнай адміністрацыі — паступова, без вялікага шуму ператварыць краіну ў суб'ект Расійскай Федэрацыі. Вядома, ажыццявіць гэту задачу законным шляхам немагчыма. Па гэтаму адміністрацыя стала на шлях беззаконня і злачыннасці. (Апладысменты.)

Пачаліся гэтыя злачынствы збіеннем дэпутатаў Вярхоўнага Савета XII склікання ад БНФ у красавіку 1995 года і працягваюцца да нашых дзён. Ня мае часу іх пералічваць, хаця лічу, вы ўсё іх добра ведаеце, а многія з нас сутыкнуліся з імі ўласным вопытам. Цяпер уявіце сабе, што мы пойдзем па законах і правілах гэтай улады на выбары. Што гэта будзе азначаць?

Па-першае, як ужо было неаднаразова сказана, мы узаконім гэты рэжым, зробім яго легітымным. Па-другое, чаго не было сказана, мы як бы спісваем іх грахі, вызваляем ад адказнасці за шматлікія злачынствы. І самае галоўнае — гэта крыжавая адказнасць у маёй прамове, што мы самі становімся саўдзельнікамі злачыннай палітыкі, бо змяніць гэтую палітыку ў так званай "палаце" немагчыма. (Апладысменты.)

Яны вельмі хацелі ўцягнуць нас у гэты фарс. Мы сёння заяўляем каланіяльнай адміністрацыі і яе гаспадарам: не дакачаецеся! (Бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысменты, авацыі.) Менавіта таму Сялянская партыя аб'явіла байкот дэкрэту N 2 і адмовілася ад перарэгістрацыі. Мы не маем ніякай справы са злачыннай уладай. Цяпер яны лічаць, што Сялянская партыя ніяма, а мы лічым, што іх месца ў туалеце! (Бурныя апладысменты.)

Акцыя каланіяльнай адміністрацыі па далучэнні Беларусі да Расійскай Федэрацыі выдзеліла на трох накірунах: палітычным (падпісвае дамовы і стварае сумесныя органы ўлады — усё гэта не мае юрыдычнай сілы), ідэалагічным (апрацоўвае людзей у тым духу, што без Расіі мы не пражывем). Цікава, чаму гэта эстонцы, латышы, летувіны, палякі жывуць без Расіі, і не кепска жывуць, а беларусы — ня могуць жыць?

Гэтыя два накірункі — толькі бачная частка айсберга. Але трэці, галоўны накірунак — эканамічны. Усё робіцца, каб разваліць эканоміку. Асабліва наглядна гэта бачна на прыкладзе сельскай гаспадаркі. Ужо нават спялыя бачаць, што калгасна-саўгасная сістэма здохла, што яна гніе, смярдзіць і атручвае жыццё ўсёму беларускаму грамадству. (Бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысменты.) Між тым сёння прыватна-сямейны сектар сельскай гаспадаркі на 16 працэнтах зямлі, без дапамогі дзяржавы, вырабіла 60 працэнтаў сельскагаспадарчай прадукцыі. А калгасы з саўгасамі на 84 працэнтах зямлі з вялікай дапамогай дзяржавы (нават Пракалоўніч, старшыня Нацбанка, шэфам над двума калгасамі стаў!), з вялікай дапамогай дзяржавы вырабілі толькі 40 працэнтаў прадукцыі. Якія тут трэба камментарыі? (Апладысменты.)

Адміністрацыя дзейнічае па прынцыпу: чым горш, тым лепш. Яна імкнецца захаваць затратную сістэму, каб давесці народ да жабрацтва, галечы, ды прымусяць яго ў такім цяжкім стане ісці ў непазбежнасць. А каб апраўдаць гэту злачынную палітыку, народу ўводзяць думку, што нам не спрыяюць умовы надвор'я.

На наш погляд, самая вялікая няшчасце для Беларусі — каланіяльны рэжым. Гэтае няшчасце прыносіць нам большы боль, чым засуха, паводкі і замарозкі разам узятыя. (Апладысменты, авацыі.) У свой час дэпутат Вярхоўнага Савета Аляксандр Лукашэнка, выступаючы перад камуністамі, прызнаўся, што ён гатовы на каленях паўзці да Масквы. Цяпер ён лічыць, што аднаму паўзці сярэд двух чалавекаў, будзе сумнавата. (Смех у зале, воплескі.) І ён хоча, каб стаў на калені і разам з ім паўз да Масквы 10-мільённы народ Беларусі!

Не станем на калені! (Бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысменты, авацыі.) Не станем на калені! (У зале выкрыкі "Не"! Гром апладысменты.) Хай паўзе адзін! (Смех у зале, бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысменты і пад іх воплескі гучыць зладжаны, гучны хор галасоў "Жыве Беларусь"! Жыве Беларусь! Жыве Беларусь!")

● Ваша здароўе

Исцеляющий раны

Звербой — многолетнее травянистое растение. В медицине используется его надземная часть. Собирают ее во время цветения, срывая верхнюю часть стеблей с цветками и разветвлениями. Из травы звербоя на фармацевтических заводах получают препарат иманин. Его используют для лечения воспалительных заболеваний носа и глотки.

Трава звербоя применяется для лечения тонзиллитов, лимфаденитов, суставного ревматизма, хронических колитов. Три столовые ложки измельченной травы заливают 250 миллилитрами кипятка и настаивают 2 часа. Принимают по 2/3 стакана 3 раза в день в течение 3-4 недель.

При обострении хронического тонзиллита, сопровождающегося шейным лимфаденитом, в народной медицине применяют звербойное масло: 500 граммов свежих цветов с

листьями настаивают в 1 литре подсолнечного масла и 500 миллилитрах белого вина в течение 3 дней, затем вино выпаривают. Марлевые салфетки, смоченные маслом, прикладывают к воспаленным шейным лимфоузлам в виде масляных компрессов.

При ревматическом поражении суставов спиртовую настойку звербоя принимают внутрь по 30 капель 3 раза в день после еды. При болях в суставах свежую траву звербоя растирают и прикладывают к болезненным местам.

С.ГОЛУБЕВА,
кандидат медицинских наук.

Лечебный компот

1 ст. ложку сухих корней айра варят в пол-литре воды 10 минут. Процеживают отвар. Добавляют в него стакан нарезанных свежих яблок. Дают закипеть. Добавляют по вкусу сахар или мед. Пьют по 1—2 стакана в день при пиелонефритах, циститах, гастритах.

● А вы чулі пра гэта?

Сварка і прымірэнне

Жыхар горада Бендэры Мікалай Ганік з'явіўся дадому добра выпіўшы. І раззлаваная жонка не пусціла яго ў кватэру.

Давялося няўдалаю гуляку наचाваць ва ўласнай машыне, якая была прыпаркавана да пад'езда. Прачнуўся ён ад таго, што трэснула шкло. Невядомы суб'ект, выціснуўшы фортку аўтамабіля, адчыніў пярэднія дзверы і ўсеўся за руль. Мікалай не памятае, як уцяпіўся заду ва ўгоншчыка. Трымаючы яго адной рукой, другою націскаючы на сігнал аўтамабіля, ён перабудзіў усю вуліцу. У ліку першых прачнулася жонка. Яна выклікала міліцыю і разам з суседзямі кінулася на дапамогу. Зпамынік быў затрыманы і перададзены ў рукі правааўдзя, а паміж жонкай і мужам, якія паварыліся з веча, мела месца ідэальная сцена прымірэння. Карысна часам не начаваць дома.

Пяром з-за рэзультат

Страшэннаму пярому падвергся нядоўна офіс Ліберыйскай федэрацыі футболу. Прычынай "сціплайнага бедства" з'явілася жонка прэзідэнта гэтай арганізацыі.

Уварваўшыся ў памяшканне, жонка Чарльза Тэйлара-Хінда стала граміць грамадскую маёмасць, ламаць крэслы, скідаць са сталю апаратуру. У выніку ўварвання былі паламаны факс, партатыўны камп'ютар, тэлевізар, кандыдацкія і разбіта некалькі бутэлек віскі. Прычына — сямейная сварка. Муж быў заподозраны ў нявернасці. Дарчы, сам Чарльз Тэйлар сумеў паспяхова ўцячы з месца здарэння.

Школьніцы — у клас са зброяй

У Злучаных Штатах з'яўляецца ўсё больш і больш бандэаў, якія складаюцца з дзяўчынак-падлеткаў. Яны аддаюць перавагу пісталетам 22-га калібру, якія зручна змяшчаюцца ў кішэнці ці сумачцы.

Ухітраюцца праносіць зброю нават у школы, дзе апошнім часам уладамі прыняты меры бяспекі і ўстаноўлены прыставаккі для выяўлення металу. Дзевяцігадовая дзяўчынка з Новага Арлеана, якая захапіла на заняткі "мангучым" 35-га калібру, сказала, што пісталет ёй падарылі для абароны ад дамаганняў аднакласніцаў. Нагледзелася фільмаў? Нічога падобнага. Адна з дзяўчынак свярждала, што карціны пра насілле тут ні пры чым. Многія з іх у кіно наогул не ходзяць.

Шлюб пад вадой

Яна ўжо рэгістравала пары, што бралі шлюб пад вадой, на роўковых каньках, нават абсалютна голых — як толькі што створаных Богам мужчыну і жанчыну...

Арлін Клейн працуе чыноўніцай ЗАГСа ў Кі Уэст (штат Фларыда). Вось толькі некаторыя яе кліенты: фоксункі, які ў час урачыстай цырымоніі глытаў шлагі, голая пара, на цырымонію якой прыйшлі тры дзесяткі гацей, — вядома, таксама без адзення; пара аквалангістаў — яны здзейснілі шлюбны абрад на глыбіні 20 метраў у моры; пара спартсменаў, якая наспілася ў гэты момант на роўковых каньках вакол невялікага басейна.

Сама чыноўніца яшчэ не замука, але марыць аб сваёй шлюбнай урачыстасці ў басейне з дэльфінамі.

Не спаць з жонкай трэба, а мышц посуд

Як паказваюць вынікі аднаго сацыялагічнага апытання, праведзенага ў пяці гарадах ЗША на атлантычным узбярэжжы, 76 са 100 апытаных амерыканак хацелі б займацца з мужам не сексам, а выкарыстоўваць іх сілы для мыцця посуду.

Ледзяныя бомбы

Ісландскія вулканалагі адзначылі незвычайную з'яву — вулкан, які выдзірае не лаву і попель, а камльжы з лёду. Гэта вулкан Грымсвэці на паўднёвым узбярэжжы вострава, ледзяное выяўрэжэнне якога працягвалася аднойчы аж два тыдні запар. Кожную секунду вулкан выкідваў 420 кубічных метраў лёду, а ў перыяд найбольшай актыўнасці — аж да 2000 кубаметраў.

Аказалася, што ўнутры гэтага вулкана знаходзіцца магутны ляднік.

Аб падобных выкідах можна знайсці сведчанні яшчэ ў ісландскіх сагах.

Завіталі ў госці.

Фота Фелікса ШКІРМАНКОВА.

● Парады гаспадарам

Расліны леаць агарод

Кожнаму, хто вырошчвае агародніну, вядома, як важна засцерагаць яе ад шкоднікаў і хвароб. А хімію прымяняць не кожны згодзен. А як абысціся без ядаў?

Шмат клопатаў прыносіць тля на бураках, капусце, агурках і таматах, а ў плёначных цяплячах — клешч і трыпсы. Знішчыць гэтых шкоднікаў можна настоем цыбульнага шалупіння. Паўведра яго настойваюць у 10 літрах падарэтай да 60-70 градусаў вады. А можна настоем крываўніку (тысячалістніку) — 800 г высушаных раслін здрабняюць і заварваюць 30-40 хвілін, потым даліваюць ваду да 10 літраў і настойваюць 36-48 гадзін. Яшчэ эфектывен супраць тлі настой рамона алтэчнага. 10 г сухой сыравіны настойваюць у 10 літрах вады на працягу 12 гадзін. Перад апыркваннем дадаюць 40 г мыла.

Супраць фітафторы на таматах рэкамендуецца выкарыстоўваць выцяжку з часнаку. 40-50 г здробненых зубкоў настойваюць суткі ў 10 л вады.

Змагацца з каларадскім жуком на таматах можна адварам каняпель (100 г свежых здробненых раслін заліваюць 2 л вады і вараць 5 хвілін, потым у 10 л вады дадаюць 200 г адвару і праводзяць апрацоўку.

Вусеяў на капусце можна знішчыць настоем лопуху: 1/3 вядра здробненых лісцяў заліць вадой і настойць 3 дні. Эфектыўны адвар малачо — 4 кг свежага лісця і сцяблоў вараць 2-3 гадзіны ў невялікай колькасці вады, потым адвар працэджваюць і разводзяць да 10 літраў. Паспрабуйце таксама адвар з палыну горкага — 1 кг масы варыць 10-15 хвілін у невялікай колькасці вады, потым развесці адвар да 10 л вады. Апрацоўку заканчваюць за тыдзень-паўтара да збору ўрадкаў.

Колькі разоў карміць нясушак?

Раздзяліўшы сутачную норму корму на тры порцыі, канадскія вучоныя сталі даваць яго курам-нясушкам у 5 гадзін раніцы, 11 гадзін дня і за 4 гадзіны да ўключэння святла ў птушніку. У параўнанні з курамі, якія атрымлівалі корм раз на суткі, першыя давалі больш буйныя яйкі і лепш нясліся, асабліва ў першыя 6 тыдняў яйцакладкі. Але ў іх знізіліся прывагі, таму што больш спаўняўных рэчываў расходваліся на стварэнне галоўнай прадукцыі — яек.

Надзейны сродак

Хачу падзяліцца метадам барацьбы з насякомамі, ад якіх пакутуюць хатнія птушкі. Я прымяняю сухую звестку. Кожны дзень на працягу тыдня пасля ўборкі памёту ў птушніку сыплю звестку. Насякомыя знікаюць. І потым я распыаю прэпарат ужо для прафілактыкі раз у тры дні.

Алёна ПІЛПАВА.

● Куток гаспадыні

Зараз гаспадыні прарэджаюць моркву. Для захоўвання ў свежым выглядзе яна яшчэ не прыгодная. А што можна з яе зрабіць сёння?

МОРКОВНОЕ ПЕЧЕНЬЕ

(500 г моркови, 1 стакан сахара, 2-3 желтка, 5-6 ст. ложек муки).

Морковь тщательно почистить, натереть на мелкой терке, засыпать размолотым в кофемолке сахаром. Дать постоять 4-5 часов, пока масса не станет однородной. Добавить взбитые желтки, муку. Размешать. Добавить соду на кончике ножа, ванилин, цедру лимона, корицу, мед. Небольшие шарики разместить на смазанном маслом листе. Печь на среднем огне 10 минут. Приятного аппетита!

"Беларускі Усход". Грамадска-палітычная і літаратурна-мастацкая газета. На беларускай і рускай мовах.

Заснавальнік — працоўны калектыў рэдакцыі.

Адрас: в.Маркаўка, Ходзімскі р-н, Магілёўская вобл., 213670. Тэлефон галоўнага рэдактара — 22-9-89.

Рэгістрацыйны N141.

Падпісны індэкс — 64098.

Пункт гледжання аўтараў надрукаваных матэрыялаў можа не супадаць з пазіцыяй рэдакцыі.

За даставернасць фактаў, падзеяў, прозвішчаў і іншай інфармацыі адказваюць аўтары апублікаваных матэрыялаў.

Газета падпісана да друку ў 16 гадзін 14 ліпеня 2000 г. Надрукавана ў Магілёўскай абласной друкарні, вул. Першамайская, 70.

Наклад 5479 ас. Аб'ём 1 друк. аркуш. Заказ № 28.

Галоўны рэдактар

Васіль ДАЎГАЛЕЎ.